

Handläggare: Eva Leijon
Region Innerstad
Upplåtelsebyrån
Tel: 08 508 269 22
eva.leijon@gfk.stockholm.se

2003-04-01

Dnr 03-425-911

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Bygg- och materialcontainers på gatumark, parkeringsrutor och trottoarmark. Skrivelse från Mats Rosén (kd) och Björn Nyström (kd)

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar och åberopar detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen

Olle Zetterberg

Göran Gahm

SAMMANFATTNING

Mats Rosén och Björn Nyström efterfrågar i sin skrivelse olycksstatistik kopplad till container- uppställningar. Man vill vidare att kontoret analyserar om förändringar av hanteringen av dessa ärenden för att få en mer enhetlig och säkrare tillämpning. Som exempel pekar man på att brandskyddsavstånd till byggnad inte alltid hålls och att öppna containrar medför olycksrisker för barn och ungdomar om de skulle komma på idén att leka i dem.

Någon olycksstatistik med direkt koppling till containeruppställningar har kontoret inte kunnat uppbringa, däremot två allvarliga olyckstillbud under den senaste tio åren.

Kontoret har under året för avsikt att genomföra en inventering av läget med containeruppställningar i innerstaden och utifrån detta se på möjligheterna att genomföra förändringar för att förbättra situationen.

W:\gfk.yourvoice.se\work\2003-04-22\Tjut\09.doc

Bilaga 1: Skrivelse från Mats Rosén (kd) och Björn Nyström (kd)

Bilaga 2: Kännedomskopia på kontorets villkorsbilaga för containrar

Bilaga 3: Brandförsvarets PM 1:78 ang uppställning av containrar

UTLÅTANDE

Bakgrund

Mats Rosén och Björn Nyström har i sin skrivelse begärt att kontoret redovisar för nämnden olycksstatistik med anledning av uppställda containrar på gator och torg. Man begär vidare att kontoret ska analysera om ytterligare direktiv eller anvisningar behövs för att få en mer enhetlig och säkrare tillämpning. Önskad plats ska enligt skriftställarna inte tillstyrkas om den är olämplig. Vidare påpekar skriftställarna att det vedertagna brandskyddsavståndet från fastighet vid flera tillfällen inte uppfyllts. Dessutom påpekar man att många containrar är öppna, och därmed utgör en farlig lekplats för barn och ungdomar.

Analys

Juridik

Att nyttja offentlig plats, dvs gatan, trottoaren, torget och parken, till något annat än vad den upplåtits för eller vad som är allmänt vedertaget är tillståndspliktigt enligt ordningslagen. Polisen är tillståndsmyndighet och bedömer en inkommen ansökan med hänsyn till trafiksäkerhet samt allmän ordning och säkerhet. Kommunen, som förvaltare av den offentliga platsen, är remissinstans med vetorätt. Om kommunen avstyrker en ansökan kan polisen inte utfärda tillstånd. Kommunen har även rätt att ställa villkor i samband med att man tillstyrker en ansökan. Villkoren ska kunna hänföras till de fem bedömningspunkter som kommunen har att bevaka, dvs trafik, stadsbild, miljö, markanvändning och skötsel av den offentliga platsen. Påpekas bör också att det i de lokala ordningsföreskrifterna för Stockholm stadgas i §8 att containrar och återvinningsbehållare som ställs upp på offentlig plats ska vara tydligt märkta med ägarens eller brukarens namn, adress och telefonnummer. Så långt vad som stadgas i författningar av olika slag.

Ansvarsfördelning inom kommunen

I ärendet ”Stadsdelsnämndernas utökade ansvar för det offentliga rummet”, dnr 764/00, fattade kommunfullmäktige beslutet att flytta över ansvaret för enklare bygglov och mindre markupplåtelser till stadsdelsnämnderna. Med mindre markupplåtelser menas i detta sammanhang uteserveringar, kiosker och gatukök, återvinningsstationer och lokala evenemang i parker och på torg. Alla andra ärendetyper, inklusive containrar, är gatu- och fastighetsnämndens ansvar och handläggs därmed av kontoret.

Praxis

Utöver den kommunala markförvaltaren kan polismyndigheten välja att höra andra remissinstanser. Detta görs dock inte regelmässigt idag då ansökan gäller uppställning av container. En PM upprättad av brandförsvaret ligger till grund för polismyndighetens bedömning ur brandhänseende av en ansökan om uppställning av container. Denna bifogas denna skrivelse, bilaga 3. I enstaka speciellt svårbedömda fall kan brandförsvaret höras separat, varvid ytterligare villkor kan bifogas tillståndet.

Då en ansökan skickas från polismyndigheten till kontoret på remiss bedömer och besvarar kontorets handläggare den uteslutande med utgångspunkt i kontorets roll som förvaltare av den offentliga platsen. De villkor som i normalfallet bifogas tillståndet finns för kännedom i bilaga 2. Påpekas bör att exakt placering och exakt tillståndstid skrivs i tillståndsbeviset. Villkorsbilagan är en standardskrivelse, avsedd att stämma för huvudparten av containerärendena. Specifika villkor för en speciell uppställning kan läggas till direkt på tillståndsbeviset.

Något remissförfarande inom kommunens olika förvaltningar gör inte kontoret. Undantaget som bekräftar den regeln är stadsdelsförvaltningarna, då dessa i mångt och mycket delar ansvaret för förvaltningen av den offentliga platsen med kontoret. Det innebär i korthet att kontoret inte lägger med brandförsvarets önskemål och villkor i sitt svar till polismyndigheten. Om polismyndigheten inte gör det kommer brandförsvarets bedömningskriterier och villkor inte med i handläggningen annat än om de överensstämmer med andra villkor och kriterier som ställs av kontoret.

Olycksstatistik

Någon speciell statistik vad gäller olyckor som händer i anslutning till containrar har kontoret inte kunnat uppbringa. Två fall under den senaste tio-års-perioden har anmälts till polismyndigheten. Det första inträffade för knappt tio år sedan, då två cyklister krockade med varandra så allvarligt att den ena avled. Olyckan hände i anslutning till en containeruppställning. Det andra fallet inträffade 1986 då polismyndigheten blev JO-anmäld i samband med att en liten pojke blev påkörd i anslutning till en containeruppställning. Denna olycka hade inte dödlig utgång. JO-anmälningen gällde det faktum att polismyndigheten inte genomfört en korrekt trafikmässig bedömning av ansökan då man inte genomfört platsbesök innan tillstånd utfärdades.

Pågående projekt på kontoret

Under år 2002 genomförde kontoret i samarbete med tillståndsenheten på City polismästardistrikt en inventering av containeruppställningar i Stockholms innerstad. Kontoret och polismyndigheten hade inte samma åsikt om resultatet. Kontoret menade att inventeringen påvisade problem med illegala uppställningar och uppställningar som i och för sig hade tillstånd men som inte genomförts i enlighet med villkoren i tillståndet. Enligt polismyndighetens deltagare var inte avvikelserna så grava att man ansåg att åtgärder behövde vidtas.

Enligt kontorets mening fortsätter samma typer av problem att förekomma regelmässigt. Sedan inventeringen har kontoret vidtagit åtgärder i vart enskilt ärende. Då containeruppställningar ofta är kortvariga är det svårt att utverka kännbar påföljd för den som förbrutit sig. Ordningslagen ger möjligheter med förelägganden, vite, vidta åtgärd på den försumliges bekostnad, och till syvende och sist böter. Dessa befogenheter åligger polismyndighet och åklagare. Man kan konstatera att de anmälningar som kontoret gjort inte lett vidare utan lagts ner.

Kontoret har beslutat att under 2003 genomföra en egen inventering. Med grund i resultatet från denna avser kontoret att vidta åtgärder. Vilka beror givetvis på det resultat som framkommer. Olika scenarier kan tänkas.

- ✎ Uppta diskussion med åkeriföretagen; branschförening eller enstaka företag, för att se om man kan åstadkomma en lösning på problem som är bra för alla parter.
- ✎ Uppta diskussioner med brandförsvaret om deras deltagande i handläggningsgången; riktlinjer för polismyndigheten att tillämpa över samtliga containeransökningar alternativt remissförfarande.
- ✎ Då det idag inte klart framgår vem som har ansvaret för att tillstånd finns, åkeriet eller beställaren av containern, kan missförstånd medföra att tillståndsansökan faller mellan stolarna. Om kommunen bara accepterar container-ägaren som tillståndssökare skulle denna möjlighet till missförstånd raderas.
- ✎ Krav på utformning av containrar; maximera storlek för minimera framkomlighetsbekymmer, krav på täckta container för att minska olycksrisker etc.

Samråd

Kontoret har i detta ärende samrått med City polismästardistrikt.

Konsekvenser

-ekonomiska

Ärendet innehåller inga ekonomiska konsekvenser för kommunen, då inga avgiftförändringar föreslås.

-miljö

Ärendet medför inga miljökonsekvenser som kontoret kan förutse.

- näringsliv och jobb i regionen

Beroende på vilket resultat som kontorets inventering kommer att påvisa samt om detta kommer att medföra förändringar i handläggningen av denna typ av ärenden kan det givetvis påverka åkeribranschen, dess chaufförer och kunder.

- ✎ Om man exempelvis skulle ställa kravet på täckta containrar medför detta att de företag som hanterar containrar måste ändra sitt innehav och hantering av containrar i Stockholm.

- ✍ Om man exempelvis skulle komma fram till att brandförsvaret skulle höras i var enskild ansökan påverkar detta handläggningstiden i negativ riktning, vilket också påverkar sökanden negativt.
- ✍ Om man skulle ändra kravet på vem som kan söka, exempelvis så att kommunen endast accepterar ägaren till containern som sökande, påverkar detta också åkeribranschen.

-kompensation för ianspråktagen grönyta

Kontoret tillstyrker endast i yttersta undantagsfall en ansökan som innebär uppställning av container på grönyta.

-tillgänglighet

En uppställning av container som genomförs i enlighet med polismyndighetens tillstånd och kontorets till detta tillstånd fogade villkor ska försäkra tillgängligheten på minsta möjliga sätt. Om inventeringen medför att kontoret föreslår förändringar föreslår kontoret att dessa föreläggs handikapprådet innan de genomförs.

Kontorets förslag/synpunkter

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden beslutar överlämna och åberopa detta tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

SLUT